Utbildningsinspektion i Hunnebostrands skola, grundskola F–6

Innehåll

Inledning 1
Underlag 1
Beskrivning av skolan 2
Sammanfattande bedömning 2
Bedömning av resultaten 3
Bedömning av verksamheten 4
Bedömning av förutsättningarna 6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Hunnebostrands skola och besökt skolan den den 22 september 2005. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och övriga skolförfattningar. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets hemsida www.skolverket.se/inspektion.

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen om ca två år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels dokument från kommunen och Hunnebostrands skola, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Hunnebostrands skola intervjuades rektorn, personalgrupper och elevgrupper samt representanter för föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i samtliga årskurser och besökte förskoleklasserna samt fritidshem. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan

Hunnebostrands skola	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	76
Förskoleklass	29
Grundskola	156

Utbildningen i Hunnebostrands skola omfattar förskoleklass och årskurserna 1–6. Fritidshemmet och förskoleklasserna har sina lokaler i direkt anslutning till skolan. Skolan är belägen i södra delen av Hunnebostrands samhälle i Sotenäs kommun. De flesta eleverna kommer från samhället men flera elever åker skolskjuts till skolan från den omgivande landsbygden. Skolan ligger centralt i samhället i förhållande till samhällets bostadsområden men ändå mitt i naturen. Skolan består av flera sammanbyggda skolhus och en stor renovering gjordes år 1996. Fritidshemsdelen byggdes ut år 2002. Skolan är sammanbyggd med Folkets hus där möjlighet finns att använda biosalongen samt scenen för olika framträdanden. Där är också kommunens biblioteksfilial belägen vilken utnyttjas som skolbibliotek.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid skolan, av hur väl verksamheten uppfyller statens krav, görs utifrån läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Hunnebostrands skola övergripande är av god kvalitet och att eleverna når mycket goda resultat när det gäller normer och värden. Eleverna är positiva till sin skola, de tycker de får lära sig mycket och att undervisningen är omväxlande. Arbetsmiljön för elever och personal är mycket god.

Inspektörerna bedömer vidare att ledningen av skolan fungerar väl. Elever, föräldrar och personal är nöjda med skolan. Inspektörerna bedömer också att eleverna vid Hunnebostrands skola har goda förutsättningar att nå målen i läroplanen och de nationella kursplanerna.

Det finns emellertid behov av förbättringsinsatser för Hunnebostrands skola inom följande områden:

- Skolan bör arbeta vidare för att medvetandegöra eleverna om målen i läroplanen samt de nationella kursplanerna samt förtydliga målen för undervisningen och elevernas lärande så att de ges möjlighet att utöva inflytande över sitt lärande.
- Skolans plan mot kränkande behandling bör inbegripa perspektiven elev-vuxen samt vuxen-elev. En omarbetning bör också ske så att det tydligt framgår att berörda föräldrar skyndsamt informeras.
- Samverkan förskoleklass, fritidshem och skola bör utvecklas.

- Den systematiska uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling bör utvecklas.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast bör åtgärdas.

- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte författningarnas krav (1 § förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet i dess lydelse före den 15 augusti 2005).

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, avsnitten 2.1 och 2.2

Inspektörerna bedömer att eleverna i Hunnebostrands skola ges goda förutsättningar att nå de nationella målen. Deras kunskapsutveckling följs fortlöpande upp genom diagnoser, tester m.m. På skolan använder ett par av lärarna egna förtydliganden till kursplanerna i matematik och svenska. Ett övergripande arbete pågår i kommunen med att ta fram lokala bearbetningar av de nationella kursplanerna i de olika ämnena för att användas vid utvecklingssamtalen och vid framtagandet av individuella utvecklingsplaner.

Resultaten på de nationella proven för årskurs 5 år 2004 visar att alla 28 eleverna klarade proven i alla ämnen vilket rektorn och speciallärarna bedömer som ett mycket tillfredsställande resultat. År 2005 var resultatet att av de 30 eleverna klarade 28 elever proven i engelska, 27 klarade proven i matematik och 29 klarade proven i svenska. Den systematiska uppföljningen och bedömningen av elevernas kunskapsutveckling är begränsat till ämnena svenska, engelska och matematik. Bedömningen av kunskapsutvecklingen i övriga ämnen tar en mer undanskymd plats exempelvis när det gäller det som diskuteras vid utvecklingssamtalen. Analys av skillnader i pojkars och flickors resultat har inte gjorts.

Utifrån de klassrumsobservationer och intervjuer inspektörerna gör är intrycket att eleverna endast i liten omfattning är medvetna om målen i läroplanen och de nationella kursplanerna. Lärarna berättar att de själva i sina planeringar använder sig av kursplanemålen men att de inte tydliggör detta för eleverna. Exempelvis har inte eleverna mål med koppling till kursplanerna i sin veckoplanering. Målen är således inte synliga i det dagliga arbetet. Inspektörerna bedömer att skolan bör arbeta vidare med att förtydliga målen för undervisningen och elevernas lärande för att ge eleverna förutsättningar att ha inflytande över sitt lärande enligt intentionerna i 1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94).

Eleverna deltar i klassråd och elevråd. Eleverna får där arbeta i demokratiska former. De berättar att de varit med och reviderat skolans trivselregler och planerat förbättringar av skolgårdsmiljön. Elevernas inflytande vad beträffar sitt eget lärande är varierande beroende på hur lärarna lägger upp arbetet. En del elever uppger att de är med och planerar vad de skall lära och hur de skall arbeta, men andra berättar att det är bestämt av läraren vad de skall arbeta med exempelvis på den egna planeringen. Eleverna får då bestämma när arbetet skall

utföras och om de inte hinner klart blir det läxa. De äldre eleverna har planeringsböcker där de skriver in veckans planering. Eleverna berättar att de ibland röstar om hur de skall arbeta.

Utifrån intervjuer och observationer under inspektionen kan inspektörerna konstatera att eleverna trivs bra på skolan och att de känner sig trygga. Inspektörerna möter mycket trevliga och hjälpsamma elever under inspektionen som gärna berättar om sin skola och sitt arbete.

Eleverna är positiva till sin skola, de tycker att de får lära sig mycket. Eleverna framhåller också att undervisningen är omväxlande genom att de har temadagar, teaterföreställningar, idrottsdagar, naturupplevelser m.m. De uppger att det sällan förekommer bråk och att det inte heller förekommer någon mobbning som de känner till. Inspektörerna bedömer att arbetet med normer och värden ger ett mycket gott resultat.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att eleverna i Hunnebostrands skola utvecklar kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål och når mycket goda resultat när det gäller normer och värden. Eleverna är positiva till sin skola, de tycker de får lära sig mycket och att undervisningen är omväxlande. Skolan bör dock arbeta vidare med att förtydliga målen för undervisningen och elevernas lärande så att eleverna ges möjlighet att utöva inflytande över sitt lärande.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i läroplanen, Lpo 94, och i andra författningar för grundskolan. Inspektörerna bedömer att verksamheten fungerar väl inom de granskade områdena men vill särskilt ta upp följande.

Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt Hunnebostrands skolas arbetsplan är målet att alla trivs och känner arbetsglädje och att alla stärks i sin tro på sig själv och känner att de duger. I klasserna arbetar man med värderingsövningar, massage, fadderverksamhet, hemlig kompis, materialet ”Livsviktigt” m.m. Eleverna berättar att faddersystemet fungerar bra och att det är roligt att vara med sina faddrar. De yngre eleverna tycker det är tryggt att ha äldre elever på skolan som de känner extra bra. Gemensamma regler för arbetet finns och i flera klassrum finns elevarbeten om hur en bra kompis skall vara m.m. anslagna på väggarna. Inspektörerna upplever att det råder en positiv stämning på lektionerna och att eleverna har arbetsro.

I arbetet mot kränkande behandling har de på skolan infört ett system med kamratstödjare. Kamratstödjarna berättar för inspektörerna att de har ett betydelsefullt uppdrag. Detta år har de infört en plats på skolgården där de ritat in en stor sol. Dit går de elever som känner att de vill ha någon att vara tillsammans med på rasten. Kamratstödjarna berättar att flera elever har prövat detta

och det kommer då alltid fram någon som de kan vara tillsammans med. Inspektörerna bedömer således att elevernas arbetsmiljö är mycket god.

Skolan har en plan för arbetet mot kränkande behandling. Däri definieras vad mobbning är och vilka åtgärder som skall vidtagas men där tas inte upp perspektiven elev-vuxen samt vuxen-elev. Enligt rektorn och personalen är rutinerna att berörda föräldrar skyndsamt informeras i fall av kränkande behandling. Detta uttrycks emellertid inte i skolans plan mot kränkande behandlig. Skolans arbete för att motverka alla former av kränkande behandling, bör enligt inspektörerna uttryckas tydligare i handlingsprogrammet. Detta är inte minst viktigt för att alla som berörs skall få insikt i skolans arbete och därmed möjlighet till inflytande och ansvarstagande.

Organisation/Utvärdering av lärandet/Individanpassning

Hunnebostrands skola har en arbetsplan där mål för verksamheten har tagits fram. För att informera föräldrarna om skolans verksamhet delas en liten broschyr ut där skolans inriktning beskrivs. Enligt den läggs stor vikt vid ett aktivt lärande. Lärande genom lek betonas och vikten av regelbunden rörelse, genom promenader och utedagar med naturvård m.m. Vid inspektionen bevistar t.ex. en inspektör en lektion med matematikträning via sång och musik för årskurs 5.

Eleverna har under dagen möjlighet att arbeta i halvklass och andra flexibla grupperingar. Inspektörerna ser under inspektionen att mycket av undervisningen äger rum i mindre grupper. Enligt lärarna sker ytterst lite samverkan mellan förskoleklasserna och årskurs 1, samt mellan fritidshemmet och skolan. På så sätt finns det exempelvis inte möjlighet att tillvarata de olika pedagogernas kompetenser som finns i förskoleklassen samt fritidshemmet. Inspektörerna bedömer därför att samverkan förskoleklass, fritidshem och skola bör utvecklas för att enligt Lpo 94 berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande.

Elevernas kunskapsutveckling följs upp genom olika diagnoser och tester. Läsutvecklingsschema och matematikdiagnoser används. Nationella prov genomförs i årskurs 5. Individuella utvecklingsplaner är under framtagande i kommunen och de lokala bearbetningarna av de nationella kursplanerna är under omarbetning. Lärarna från samtliga skolor i kommunen träffas i ämnesgrupper och omarbetar de lokala bearbetningarna av de nationella kursplanerna för att kunna göra likvärdiga bedömningar av elevernas kunskapsutveckling både inom skolan och mellan skolorna i kommunen. Då det i dagsläget inte finns något strukturerat uppföljningssystem för elevernas kunskapsutveckling i relation till läroplans- och kursplanemålen är det av vikt att detta kommer till stånd. Den systematiska uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling bör således utvecklas.

Utvärdering av det dagliga arbetet äger rum i slutet av veckan. De äldre eleverna skriver utvärderingen i sina loggböcker. Lärarna har tankar om hur den utvärderingen skall utveckla elevernas lärande genom åren på skolan så att de äldsta elevernas utvärderingar blir mer reflekterande.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete/Ledning

Utifrån målen utvärderas verksamheten regelbundet genom utvärderingar i arbetslagen, skattningar enligt skolverkets analysverktyg BRUK, och föräldrasamtal. Skolans utvecklingsarbeten i matematik samt svenska följs särskilt upp. In-

spektörerna bedömer skolans kvalitetsarbete som gott. Skolans kvalitetsredovisning 2004 innehåller mål, genomförande samt förbättringsåtgärder, däremot saknas redovisning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har uppnåtts. Om skolans resultat samt analys av resultaten blir tydliga för alla på skolan kan skolans kvalitetsredovisning utvecklas till att bli ett ännu bättre redskap i skolans förbättringsarbete.

Inspektörerna bedömer ledarskapet som gott. Skolans rektor är anställd på skolan sedan 12 år tillbaka. Han är väl förtrogen med verksamheten och är väl känd av alla elever. Personalen upplever att deras rektor är väl insatt och att han är intresserad av de idéer till utveckling de framför, samt att han bryr sig om elever och personal. Tid avsätts varje vecka för pedagogiska diskussioner. Enligt rektorn kan detta utvecklas till att lärarna i ännu högre grad lär av varandra.

Elever och personal uppskattar att han ofta besöker klassrummen och deltar vid redovisningar och föräldramöten.

De föräldrar inspektörerna intervjuar är mycket positiva till skolan och den utveckling som varit de senaste åren. Inspektörernas intryck är att elever, föräldrar och personal är mycket nöjda med skolan.

Sammanfattning

Som helhet bedömer inspektörerna att ledningen av skolan fungerar väl. Elever, föräldrar och personal är mycket nöjda med skolan. Arbetsmiljön för elever och personal är mycket god. Skolans plan mot kränkande behandling bör inbegripa perspektiven elev-vuxen samt vuxen-elev och en omarbetning bör också ske vad beträffar information till berörda föräldrar. Det finns ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete på skolan. Kvalitetsredovisningen kan dock utvecklas vad beträffar beskrivning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har uppnåtts för att bli ett ännu bättre redskap i kvalitetsarbetet. Samverkan förskoleklass, fritidshem och skola kan utvecklas och den systematiska uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling bör utvecklas.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som grundskolan skall erbjuda, information om utbildning; personal samt läromedel, pedagogiska materiel och utrustning. Bestämmelser finns i skollagen.

I Sotenäs kommun sker elevens språkval i årskurs 7. Enligt kommunens timplan har eleverna slöjd från årskurs 2 och engelska från årskurs 3. Rektorn tillser att eleverna får den garanterade undervisningstiden och kontrollerar utlagd tid.

Tillgången till personal är god. Sotenäs kommun har som målsättning att klasstorleken inte skall vara större än 20 elever. Utöver detta har de på Hunnebostrands skola möjlighet till halvklasstimmar och andra grupperingar. Det finns ett stödteam på skolan med resurslärare, speciallärare samt elevassistenter. Arbetslagsarbetet möjliggör att kompetenserna kan tas tillvara på bästa sätt. Samtliga lärare är behöriga och undervisar till största delen i de ämnen de är utbilda-

de för. Enligt rektorns uppgifter är lärartätheten på skolan läsåret 2004-2005, 9,7 lärare på 100 elever. Rikssnittet i Sverige år 2004 är enligt Skolverkets statistik 7,9 lärare på 100 elever.

Lokalerna är rymliga och väl anpassade till verksamheten. Det finns tillgång till grupprum och andra extrautrymmen. Eftersom Hunnebostrands skola är sammanbyggd med Folkets Hus har skolan också tillgång till biosalong samt samlingssal med scen. De har tillgång till kommunens filialbibliotek som också ligger i dessa lokaler. Tillgången till övrigt material och utrustning såsom datorer m.m. är god.

Fritidshemmet är öppet från kl. 6.30 till kl. 18.30. De barn som är behov av fritidshemsplats får det på skolan upp till 12 års ålder. De flesta eleverna slutar dock oftast efter årskurs 3. Fritidshemmet bestå av två delar en för de yngre barnen, förskoleklass och årskurs 1, och en för eleverna i årskurserna 2–4.

Kompetensutvecklingen styrs av skolans, arbetslagets samt individens behov. Personalen uppger att de får den kompetensutveckling de vill. De senaste åren har flera fått kompetensutveckling i matematik och svenska. De som går någon utbildning försöker sprida idéer till de andra lärarna. Exempelvis har de som utbildat sig i matematik inspirerat flera på skolan och en lokal avdelning till Sveriges matematiklärares förening har bildats. På så sätt får all personal på skolan tillgång till föreläsningar m.m. De som önskat har fått utbildning i idrott och engelska. Gemensamt i kommunen har anordnats kompetensutveckling i individuella utvecklingsplaner. Rektorn är utbildad lärare och har gått den statliga rektorsutbildningen, coachutbildning genom kommunen samt viss annan ledarutbildning.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att eleverna vid Hunnebostrands skola har goda förutsättningar att nå målen i läroplanen och de nationella kursplanerna.

Datum	Ort
2006-02-13	Göteborg

Eva Wallentin

Sonja Henriksson